

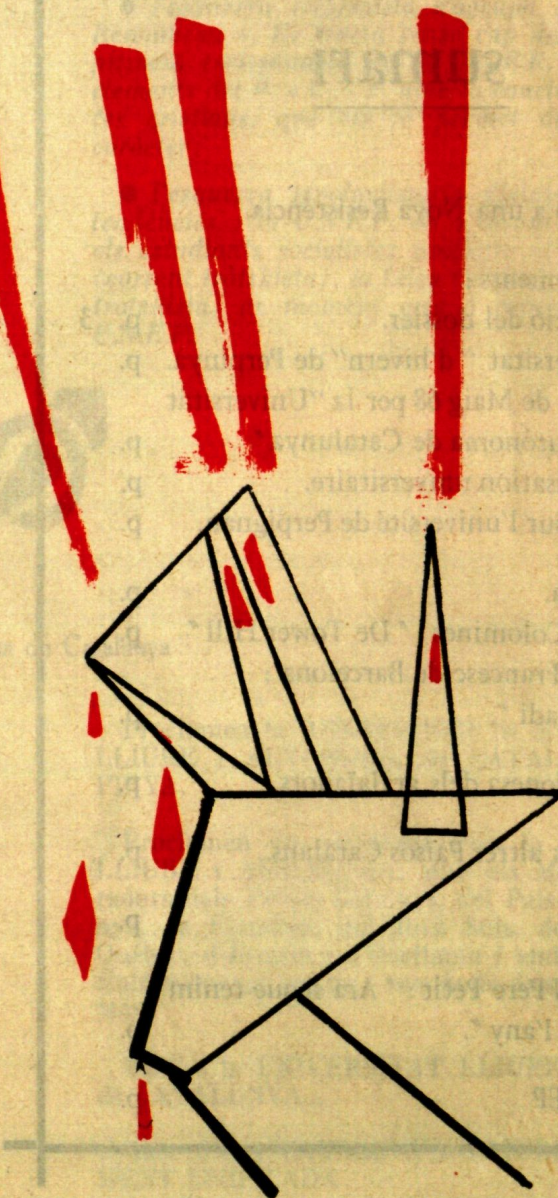
la Fala

PUBLICACIO DEL COMITAT ROSSELLONES D'ESTUDIS I D'ANIMACIO (C.R.E.A.)

(Secció G.C.J.C.)

Redacció : 16, Carrer Petit de la Real "66" PERPINYA - Mensual - 1 fr. 50 - Nº 3 Desembre 1970

**EL ROSSELLO
VICTIMA
DE
LA COLONITZACIO
CAPITALISTA
CAP A UNA
NOVA
RESISTENCIA**

CAP A UNA NOVA RESISTENCIA

« ... I que feu de sembrar la terra abundosa
si l'estranger al cap d'un poc
repinya els nostres fruits amb sa mà temerosa.
Primer que'ls camps llaurats ell trapijar ne gosa,
Llamp de llamp ! hi calareu foc. »

J. BONAFONT « Bernat d'Oms » (fragment 1887).

Quatre rius de sang, el país català de l'Estat francès
sotmés a una explotació capitalista cada dia més
ferotge sagna. Sagnen les quatre comarques :

Cerdanya-Capcir, Vallespir, Conflent, Rosselló.

Els quatre rius de sang que s'escampen d'aquest
país són :

- El de la joventut : els joves que no troben feina
tenen de marxar de llur país : el « departement »
té el trist privilegi de tenir el xifra proporcional-
ment més elevat de sense-feiners;

sumari

Editorial : Cap a una Nova Resistència.

Estudis i Documents :

Presentació del dossier.	p. 3
La Universitat "d'hivern" de Perpinyà.	p.
Octaveta de Maig 68 per la "Universitat lliure i autònoma de Catalunya"	p.
La colonisation universitaire.	p.
Regards sur l'université de Perpignan.	p.

Cants de lluita.

de Joan Colomines : " De Tower Hill "	p.
d'un tal Francesc de Barcelona :	p.
" A Euzkadi "	p.

Crònica rossellonesa dels atalaiadors.

p.

Lluites dins els altres Països Catalans.

p.

Llibres.

p.

Un conte d'EN Pere Petit : " Ara si que tenim
ossos tot l'any ".

p.

Pàgina d'En PEP

p.

— El de la terra : la riquesa de la terra : minerals
trets del nostre sol i transformats a fora. Apro-
piació i privatització per societats capitalistes de
terres collectives (més de 15.000 hectares) ;

— El de la llengua : com la terra, la llengua és
deixada, hom oblida la paraula d'en Mistral :
« Un poble que deixa sa llengua perd la clau
que de les cadenes el pot deslliurar » ;

— El de la consciència de poble : el mite de la
unitat « francesa » que la burgesia franximana
ha volgut imposar a través de tots els mitjans
d'intoxicació ideològica al seu abast (escola,
premsa, radio, televisió) fa perdre als catalans
d'aquesta banda de l'Albera la consciència clara
del que son.

Acabem amb els mites que ens impeixen de pren-
dre una clara consciència del fenomen colonial. Que
s'axeïqui contra els opressors a doble cara (les bur-
gesies franximanas i castellanes) el poble català sencer
sota el guiatge de la classe treballadora. Que s'axeïqui
el poble contra la seva pròpia burgesia enemiga del
poble i lligada amb els opressors.

Deixem cridar als reformadors mentiders : « Regio-
nalisation ». Que el poder de la burgesia franximana
o americana sigui « regionalitzat » quina diferència !
Un governador « regional » enlloc d'un « prefet » de
manera a facilitar l'estrategia capitalista d'explotació :
això sí que és un canviament interessant : per a ells !

Treballadors catalans, despertem-nos ! Llitem
contra l'explotació capitalista, contra el pillatge de la
nostra terra, contra la folklorització i la turistificació
del nostre país, contra aquesta obra funeral que en
diuen « aménagement ».

Els colonialistes belgues prenen el nostre país per
un nou Congo, els franximanos per una nova Florida.

Els hi cal recordar el nom il·lustre d'aquesta terra :
CATALUNYA, que no és encara a la venda !...

Lluitant contra l'imperialisme en el nostre país
ajudem les lluites alliberadores dels altres països :
especialment del Tercer Mon (Indoxina, Amèrica del
Sud, Palestina). Les peticions aixuga-cul, les profes-
sions-rossega-sabates, no serveixen de res. Sols la lluita
contra el colonialisme a casa nostra pot ajudar la
lluita gloriosa dels pobles oprimits.

Només a través d'una Nova Resistència a la colo-
nització dels Països Catalans sota el guiatge dels
treballadors ens alliberarem de l'explotació imperia-
lista. L'Estat opressiu francès és com una llufa pre-
tenciosa i podolenta. Els xinesos en diuen un tigre
de paper. Oposem a la llufa pretenciosa el riure sa
del poble, la seva força quieta, la seva rabia freda
i dura.

Visca la Nova Resistència Catalana a la colonització
franximana.

« Au fadrins catalans, cordeu-vos l'espardenya ;
Tu, segador, deixa ton blat.

Del cim de Madeloch un foc roig nos ensenya
que lo francès, a nit, darrera una alta penya.

Lo traïdor ! s'es ell amayat... » (ibid.).

Presentacio del dossier

La Falç dedica aquesta rubrica a la Universitat, més aviat a l'embrió d'universitat que les autoritats locals han mantingut malgrat el desinterès de l'Estat opressiu francès i l'hostilitat de l'Universitat de Montpellier.

Dins el marc imperialista francès no hi ha cap solució a la crisi universitària. De manera general l'embrió universitari que existeix és, al nivell ideològic, un instrument de l'imperialisme francès. Transmissió, difusió de la visió finalista i falsificadora de l'història, difusió de concepcions lingüístiques reaccionàries, transmissió del dret burgès imperialista francès. De tota manera no pot ésser altrament. L'Universitat és incapaç per ella sola de revolució.

Dins una fase de resistència el treball veritablement universitari es fa a fora de l'Universitat, éssent la teoria l'arma de lluita.

— El primer document publicat aquí és una octaveta escampada a Perpinyà els primers dies del mes de maig 1968. La seva feblesa és l'il·lusió humanista desconexora de les realitats de classe. Però el seu interès és d'ordre històric : demostra que durant aquest gran despertament del mes de maig, a Perpinyà també, uns estudiants, aleshores membres del G.C.J.C., es despertaren i van dibuixar l'esbós d'una universitat desalienada. Encara que l'intent revolucionari del mes de maig hagués fracassat, aquesta universitat de l'ombra perdura : és constituïda per tots els militants revolucionaris que lluiten per a llur país.

— El segon text és un estudi d'un tal J. Bernat que constitueix una aportació interessant sobre la colonització del Rosselló al nivell universitari.

— El tercer text presenta un interès documental : com certs estudiants d'aquí veuen el problema de la universitat perpinyanenca ? Els estudiants escollits són els de la U.N.E.F. : Unió « Nacional » dels Estudiants de França (sic). Per comprendre el sentit d'aquesta preferència cal donar unes indicacions esquemàtiques sobre el moviment estudiantil. Els estudiants són dividits en quatre grups :

● la massa d'inorganitzats : la « majoria silenciosa » que no té res a dir i sobre la qual no hi ha res a dir;

● la dreta estudiantil dividida en dues associacions, clientes més o menys d'un « notable » (és per això que l'una i l'altra es pretenen apolítiques) :

— la « corpo », patronada per l'Alduy, Batlle de Perpinyà, diputat « socialista »;

— l'A.G.E.P., patronada pel A. Conte (diputat gaullista).

● l'esquerra reformista s'agrupa a la « U.N.E.F.-Renouveau ». Es tracta sense cap dubte d'una organització escissionista de la U.N.E.F. controlada per elements del P. « C. » F. amb la caució d'uns progressistes cristians, que els hi permet de negar aquest caràcter;

● l'esquerra revolucionària dividida entre varies tendències : la U.N.E.F. on s'encontren i s'afronten els estudiants socialistes unificats (P.S.U.) i l'A.J.S. (corrent trotskista); la Lliga Comunista (altre corrent trotskista) de moment més o menys exterior a la U.N.E.F.

MAIG 68 : Octaveta per "La Universitat lliure i autònoma de Catalunya"

Els Universitaris i Humanistes Catalans de la Cerdanya, del Vallespir, del Conflent i del Rosselló, Professors i Membres de la Recerca Científica :

— Constatant el puixant moviment alliberador que commou les estructures oligàrquiques caducades de les pseudo-Universitats napoleòniques;

— Constatant l'alienació secular del pensament Català per mitjà d'una opressió cultural i lingüística, tecnòcrata i econòmica francesa;

— Reconeixent la gravetat d'aquesta alienació, la qual significaria a terme la pèrdua de la nostra identitat i personalitat Catalana;

— Constatant la imperiosa necessitat de permetre a la nostra NACIO de recuperar la identitat, la dignitat i la llibertat;

Proclamen la RENAIXENÇA de la UNIVERSITAT LLIURE i AUTONOMA de CATALUNYA a PERPINYA.

Proclamen la solidaritat de la UNIVERSITAT LLIURE i AUTONOMA, amb els Moviments alliberadors dels Països Catalans, del País Basc, de Bretanya, de Flandes, del Jurà Suis, del Sud-Tirol, de Québec, d'Alsàcia i d'Occitània i amb els Moviments d'alliberament polític i econòmic dels Països del Terc Món.

VISCA la UNIVERSITAT LLIURE i AUTONOMA de CATALUNYA...

dins d'una CATALUNYA LLIURE i FEDERALMENT UNIFICADA.

L'Université perpignanaise est, depuis quelque temps, mêlée à un certain nombre de grands débats : développement régional, industrialisation, régionalisation, etc. Il s'agit là toujours de déclarations théoriques (1); mais nous trouvons peu d'analyses sérieuses (2). Pourtant, l'Université est au centre même du problème de la colonisation :

- son développement a été bloqué par une véritable entreprise de sabotage;
- comme les mécanismes de la colonisation y sont beaucoup plus apparents que dans d'autres secteurs, elle constitue un domaine d'étude privilégié.

Notre but sera donc :

- 1) de procéder à un rapide rappel de quelques données fondamentales;
- 2) d'effectuer une analyse approfondie de la situation de l'Université en Roussillon (3);
- 3) de tirer les conséquences qui découlent d'une telle analyse.

QUELQUES RAPPELS HISTORIQUES.

L'Universitat de Perpinyà fut créée en 1349. Après plus de quatre siècles d'existence, pendant lesquels elle connut des sorts divers, elle fut fermée en 1792 (4).

Plusieurs faits doivent retenir notre attention :

- Le Traité des Pyrénées, coupant les « Comtès » (Roussillon-Cerdagne) des autres terres catalanes, désorganise l'économie roussillonnaise. L'Université — dont l'audience s'étendait sur tout le Nord de la Catalogne péninsulaire (5) — est durement touchée;
- Pendant près de deux siècles, l'Université demeure cependant l'un des centres de cette résistance catalane, que les troupes françaises noieront dans le sang (6);
- La politique de l'Etat français passe par plusieurs étapes : neutralisation de l'Université catalane en favorisant son déclin et en accélérant sa francisation; puis, reconstruction d'une université royale qui, avec l'Académie militaire de Perpignan, sera pendant la deuxième partie du XVIIIe siècle, l'instrument de francisation et d'« intégration » des enfants de la noblesse et de la bourgeoisie roussillonnaise; enfin, lors-

que la francisation des élites aura été achevée, la suppression pure et simple de l'institution (7);

- L'éphémère Ecole centrale de Perpignan ne pourra pas remplacer l'Université. La fermeture des établissements universitaires de Perpignan fut mal accueillie par la population. L'Ecole centrale ne fut qu'un leurre destiné à calmer les esprits et à satisfaire les notables locaux (8).

LA RENAISSANCE DE L'UNIVERSITE DE PERPIGNAN : UN ECHEC !

En 1957, sous la pression des collectivités locales, on put assister à une tentative de restauration de l'ancienne université de Perpignan : création de plusieurs instituts (études littéraires, sciences, études juridiques et économiques), puis transformation de deux d'entre eux en collèges universitaires (C.S.U. et C.L.U.). En 1964, on pouvait croire l'opération en bonne voie. C'est alors que la politique d'endiguement de l'Université de Montpellier (9), jusqu'alors assez discrète, s'accroît : le développement vertical des enseignements est peu à peu bloqué, postes et crédits (surtout en Lettres) font l'objet de véritables « détournements » quasi illégaux au profit de Montpellier, des enseignements sont même supprimés lors de la mise en place du système Fouchet — ce qui provoque finalement des baisses d'effectifs qui servent alors à justifier officiellement la politique des facultés montpelliéraines et du rectorat. Un espoir, mai 1968; une tentative de redressement — vite brisée par le retour véritablement « symbolique » du recteur Richard, principal artisan de l'expansion de l'Université de Montpellier et du sabotage de Perpignan, qui, parti au rectorat de Toulouse en 1967, nous revient en 1969.

Douze ans d'efforts, plusieurs milliards d'anciens francs dépensés par les collectivités locales pour aboutir à un échec !

En effet :

- 1) cet échec est évident lorsque l'on compare les résultats de l'expérience perpignanaise à ceux d'autres anciens « centres universitaires en voie de développement » (Pau, Saint-Etienne, Nice, Reims, Brest...) qui ont presque tous accédé au statut d'université autonome depuis plusieurs années (les quelques exceptions, comme Chambéry, s'expliquent par la proximité géographique d'un grand centre);

(1) Du type « intensifier l'équipement universitaire : c'est capital parce que les cadres de l'industrie attachent le plus grand prix à la proximité d'une Université » (Arthur Conte, « Cul-de-sac », *Libres Opinions*, Indépendant du 29-9-70).

(2) A l'exception, peut-être, de celles du Groupe d'Etudes et d'Action régionales (cf. presse régionale, communiqué de février et d'octobre), voir aussi les études parues dans *Sant Joan i Barrès* (vol. 1969) et dans *Serra d'Or* (Juliol del 1970).

(3) Nous nous limiterons volontairement à une étude des établissements universitaires de Perpignan. Il serait cependant intéressant de la compléter ultérieurement par une étude des implantations du C.N.R.S. (Centre national de la Recherche scientifique) et des instituts-laboratoires de recherche — Banyuls, Odello, Font-Romeu, et depuis peu Estagel (grotte Arago) — annexes de grands centres de recherche qui monopolisent à leur profit toutes les possibilités de recherche scientifique offertes par le Roussillon.

(4) Par le gouvernement révolutionnaire — sort partagé par toutes les universités du royaume — celles-ci furent cependant rouvertes alors que l'Université de Perpignan (quatrième université du royaume pour l'ancienneté) fut définitivement fermée.

(5) Voir l'étude de J. Gigot, dans les *Cahiers de San Miquel de Cuxa*, n° 1, 1970.

(6) Voir les travaux de M. Sanabre, *Resistencia de Rossello a incorporarse a França*, ed. Barcino, Barcelone, 1970.

(7) Il est à noter qu'il y eut dans ce domaine une continuité de politique royauté-république-empire.

(8) N'en serait-il pas de même aujourd'hui avec l'institution batarde qu'est le Centre universitaire ?

(9) Par une tutelle directe ou par le biais de la Direction des Enseignements supérieurs du ministère de l'Education nationale.

2) la décentralisation universitaire des années 50-60 était liée à un double mouvement :

- a) un phénomène national : il s'agissait d'absorber les générations du « baby boom » de l'après-guerre et de faire face à la pseudo « démocratisation » de l'enseignement supérieur;
- b) un mouvement régional : la restructuration de l'espace régional en fonction du développement d'un certain nombre de métropoles d'équilibre et de « capitales » régionales.

Or, ce mouvement est très avancé (il a déjà fait l'objet de deux plans, IVe et V^e; la dernière phase va démarrer avec le VIe plan). En 1964, l'Université de Montpellier était encore étouffée dans la vieille ville; la « capitale régionale » ne disposait même pas de liaisons aériennes avec Paris; la restructuration de l'espace régional commençait à peine. En 1971, une région « Languedoc (Roussillon) » a été créée artificiellement; Montpellier et l'axe Sète-Nîmes ont monopolisé les investissements régionaux ⁽¹⁰⁾; l'Université de Montpellier a absorbé tous les bénéfices de « l'explosion universitaire » des années 1960.

Il s'agit là d'un mouvement irréversible. Le point de non-retour a été franchi depuis plusieurs années. C'est pour cela que les solutions du type « université de la « petite région » Aude-Roussillon », encore techniquement valables ⁽¹¹⁾ pendant la durée du Ve plan, ne sont plus adaptées à la situation actuelle.

Le décret du 6 octobre 1970 vient sanctionner cet état de choses :

« Le Premier ministre, vu l'arrêté du 27 mars 1969 portant constitution du Centre universitaire de Perpignan décrète : le Centre universitaire de Perpignan... constitue un établissement public à caractère scientifique et culturel, jouissant du régime applicable aux universités, sous les réserves suivantes :

- le Centre universitaire doit bénéficier du concours d'une ou plusieurs universités de son choix en matière de définition de programmes d'enseignement, de contrôle des connaissances, de délivrance d'attestations d'études et de diplômes, et de choix du personnel enseignant;
- les programmes généraux des enseignements dispensés au Centre universitaire sont arrêtés conjointement par le Centre et l'Université avec laquelle il a passé conventions pour une discipline ou groupe de disciplines ou de formations données;
- les jurys fonctionnant au Centre universitaire comprennent, s'il y a lieu, des personnels de cette université;
- les titres et diplômes obtenus au Centre universitaire sont délivrés sous le double sceau du Centre et de l'Université qui apporte son concours;
- le projet d'extension des activités du Centre universitaire est soumis à l'avis du Conseil régional ⁽¹²⁾ de l'Enseignement supérieur et de la recherche du ressort... » ⁽¹³⁾.

C'est un retour à la situation ancienne, une véritable mise en tutelle définitive du Centre universitaire de Perpignan. Privé d'infrastructure culturelle, le Roussillon n'en sera que mieux colonisé.

ANALYSES DE LA SITUATION.

En première analyse, il s'agit d'un problème d'économie régionale. C'est l'analyse faite généralement par les notables roussillonnais (dénonciations de l'« impérialisme montpelliérain, etc. »). C'est le point de vue que nous avons adopté ci-dessus, dans la partie technique de notre exposé.

Mais le problème est en fait beaucoup plus complexe.

Personne ne niera que le Roussillon est « colonisé » ; tous les groupes d'opinion — du travailleur catalan à l'U.D.R., en passant par la chambre de Commerce et le Conseil général — ont reconnu ce fait. Mais comment se fait-il que les notables locaux qui se livrent aujourd'hui à une véritable surenchère régionaliste aient attendu plus de cinq ans pour reprendre à leur compte les analyses que divers groupes universitaires ou d'action régionale avaient déjà réalisées dès 1966 ? Pourquoi s'aperçoivent-ils que l'Université pourrait sortir le Roussillon de son sous-développement alors qu'il est maintenant trop tard pour utiliser cette solution réformiste ? Tout simplement parce que les notables roussillonnais, ne cherchant que leur intérêt personnel, ont d'abord tenté de s'intégrer dans des circuits extérieurs, « régionaux » ou inter-régionaux (assemblées et organismes régionaux, sociétés d'économie mixte, commissions inter-régionales, etc.). Vite supplantés au sein de ces organismes par des « spécialistes », les notables se sont rabattus sur le projet d'une « petite région », plus facile à contrôler, que leur propose l'opportuniste Conte. Au même moment, la bourgeoisie roussillonnaise, de plus en plus menacée par les offensives du capitalisme monopoliste sur le Roussillon (sociétés internationales d'équipement touristique, sociétés étrangères de promotion immobilière, grandes surfaces de vente au détail, concurrence extérieure d'une agriculture et d'une industrie alimentaire de type capitaliste en pleine expansion dans la zone du Bas-Rhône Languedoc) a cru trouver son salut en tentant de s'intégrer à la bourgeoisie de Barcelone. Le résultat de ce double mouvement : la petite région Aude-Roussillon, au sein d'un ensemble économique catalan. .

Pendant que les notables et la bourgeoisie ne pensent qu'à sauver leurs intérêts de classe, le Roussillon est livré à la colonisation capitaliste : côte et arrière pays livrés aux promoteurs, chômage, exode des jeunes, agriculture et coopératives menacées par les structures agricoles capitalistes du Bas-Rhône, etc. Tout ce qui peut constituer un obstacle, un instrument de prise de conscience (langue et culture autochtones, université) est broyé par le système. Ce sont les structures régionales que ce dernier utilise en l'occurrence : c'est là la seule explication « scientifique » du sabotage de l'Université perpignanaise par l'administration universitaire et régionale de Montpellier. C'est un schéma classique de « sous-impérialisme » : l'expansionisme de la bourgeoisie montpelliéraine n'est qu'un instrument utilisé par les monopoles pour préparer le terrain. La « collaboration temporaire » des notables et de la bourgeoisie roussillonnaises a largement facilité l'opération.

ORGANISER LA RESISTANCE.

Après cette analyse, les conclusions suivantes s'imposent :

- 1) le problème de l'Université n'est pas isolé. Des améliorations obtenues à la suite d'actions sectorielles ou d'efforts techniques peuvent faire avancer la situation; mais il n'y a pas vraiment de solution proprement universitaire. Le problème de l'Université s'insère dans tout un contexte économique, politique et social : celui de la colonisation du Roussillon;

(10) Voir le numéro spécial (1970) de la Société languedocienne de Géographie consacré à « L' Axe Sète-Rhône ».

(11) Dans une optique technocratique.

(12) Contrôlé par les trois nouvelles universités montpelliéraines.

(13) Au moment où nous rédigeons cet article, nous ignorons encore si les universitaires auront le courage de refuser cet « oukase ».

2) le problème de l'Université perpignanaise — tout en s'intégrant dans l'ensemble des problèmes de l'enseignement à l'intérieur de l'Etat français — ne peut se voir appliquer des schémas généraux du type « enseignement au rabais », etc. Cet aspect du problème existe, mais il se double, comme nous avons tenté de le montrer dans nos analyses, d'un aspect bien plus fondamental : celui du sous-développement planifié du Roussillon;

3) « Resistim junts ! » :

— la lutte menée à l'université concerne directement l'ensemble de la population roussillonnaise;

— la lutte menée en dehors de l'université —

résistance des pêcheurs et des agriculteurs de la côte, résistance des habitants de l'« arrière-pays », luttes des habitants des quartiers ouvriers de la ville, combat des coopérateurs et des petits commerçants et artisans menacés par les monopoles — concerne directement les universitaires — étudiants, enseignants et chercheurs;

— la lutte de l'Université ne peut être qu'une lutte politique;

— la lutte de l'université s'intègre naturellement dans le mouvement de résistance populaire qui, seul, peut mettre fin à la colonisation du Roussillon.

J. BERNAT.

Regards sur "l'Université" de Perpignan

Le Centre universitaire de Perpignan présente des caractéristiques particulières.

Les étudiants :

— Un petit nombre d'étudiants (en Lettres, en Sciences, en Droit et Sciences économiques).

Il n'y a pas de campus et la Cité universitaire abrite seulement 400 résidents. Tout cela implique une vie étudiante embryonnaire..

Toujours à cause des dimensions du Centre, on ne retrouve pas les problèmes que rencontrent les autres Universités : à Perpignan, l'administration est moins étouffante qu'ailleurs; les étudiants peuvent avoir des contacts plus nombreux avec leurs enseignants; ainsi il n'y a pas une trop grande différence avec le lycée que l'on vient de quitter.

— Jusqu'à cette année, seul existait le 1er cycle; nous étions donc en présence d'étudiants jeunes, privés du contact de leurs camarades plus âgés qui eux, sont plus inquiets quant à leur avenir, leur vie professionnelle.

— Beaucoup d'étudiants, surtout en Lettres et Sciences économiques font leurs études à Perpignan, qu'ils ne pourraient faire à Montpellier, faute de moyens financiers; ceux-là sont en général polarisés sur un succès vital pour eux.

Comme toutes les petites unités, Perpignan a donc des tendances « bachoteuses » et individualistes.

— Enfin, les bâtiments universitaires sont bien intégrés dans la ville et la belle ville (quartier résidentiel du Moulin à Vent, Hôtel particulier Pams, du centre ville); ainsi les étudiants ne sont pas en contact, comme ce peut être le cas à Nanterre par exemple, avec les quartiers ouvriers et la réalité de la misère et de l'exploitation de leurs habitants; et ceci, à cause de la situation particulière de Perpignan, ville non industrielle, apparemment heureuse sous son climat béni, mais où, pourtant, les problèmes demeurent, plus sournois peut-être mais d'autant plus réels (Perpignan, ville record pour le chômage).

Le corps enseignant :

La toute relative autonomie donnée à Perpignan en matière pédagogique et financière permet aux enseignants d'être plus libres. Plus que dans les autres universités, les enseignants peuvent avoir beaucoup d'influence de par les contacts de tous les jours

qu'ils peuvent avoir avec leurs étudiants. Bien peu n'en profitent pas pour faire de la démagogie.

Les groupes étudiants et les luttes menées :

— Le seul groupe arrivant bien organisé à l'Université est le C.R.U.N.E.F., auquel les lycées de Prades et de Narbonne assurent un recrutement régulier. Pendant les 6 premiers mois de l'année scolaire écoulée, la pratique du C.R.U.N.E.F. s'est réduite à des insultes anti-U.N.E.F. et anti-gauchistes en général, notamment au moment des élections à la M.N.E.F., ainsi qu'à l'occasion des pseudo élections du conseil de gestion de l'U.E.R. Rappelons à ce sujet que, durant toute l'année, le C.R.U.N.E.F. a siégé dans un conseil de gestion non représentatif puisque non issu d'élections générales; qu'il a siégé dans ce conseil alors qu'il reconnaît lui-même, et publiquement, sa totale inefficacité (« Le ministère semble ignorer l'existence du conseil pour la gestion de l'unité » : tract signé U.N.E.F.-Renouveau de février 1970). Il est navrant tout de même de voir les militants du C.R.U.N.E.F. tomber aussi facilement dans le piège de la participation et de les voir presque toujours préférer les élections bidons aux luttes de masse, les mots d'ordre purement revendicatifs aux objectifs nettement anti-capitalistes, et tout cela, malgré les échecs subis sans arrêt dans ce domaine : combien de pétitions demeurées sans réponse et combien d'étudiants à l'A.G. des étudiants boursiers, réunie en décembre 1969 ? Aucun.

— Le mouvement du 10 mai, constitué au plus fort des luttes de mai 1968, devenu peu après le Comité U.N.E.F. de Perpignan a connu, depuis, bien des tribulations. Mais qui, pendant la période actuelle, période de reflux n'est malmené ?

Les deux actions principales menées en 68-69 : l'occupation du bâtiment administratif du C.S.U. et la grève de solidarité en faveur des étudiants (acceptés au C.S.U. avec le brevet de technicien, puis rejetés) n'avaient pas été exploitées politiquement.

Il faut bien dire que le Comité U.N.E.F. ne représentait pas grand chose à la rentrée 69. Il a pourtant réussi à faire un certain travail, difficile toutefois à estimer quant à sa portée. La baisse d'estime pour l'U.N.E.F. s'était manifestée aux élections de la M.N.E.F., en décembre, où la liste C.A. U.N.E.F. a recueilli peu de voix. Donc, la pratique des militants U.N.E.F., compte tenu de leur petit nombre et de leur peu d'expérience militante, ne pouvait être que de sensibilisation et d'explication. Ainsi, des élections à la

M.N.E.F., à la grève des langues, quelques tracts ont été distribués, en vue de sensibiliser les étudiants sur les points à attaquer en priorité : la rentabilisation de toute l'Université, la sélection (arrêté Guichard-Boulin en médecine), la main-mise du patronat sur la formation, la répression policière et administrative contre tous ceux qui, étudiants ou enseignants, refusent de plier et combattent la politique du pouvoir en place.

La grève menée au C.L.U. en février, au sujet de la seconde langue vivante rendue facultative en 4e par la circulaire Guichard du 17 novembre 1969, a pu, quant à elle, démontrer plusieurs choses :

- la mobilisation étudiante possible;
- la mise en minorité par deux fois, des propositions du C.R.U.N.E.F., tandis que les étudiants reprenaient à leur compte les propositions de l'U.N.E.F.;
- le suivisme du C.R.U.N.E.F. vis-à-vis du S.N.E. SUP. qui a toujours, à Perpignan comme sur le plan national, privilégié ses contacts avec lui, organisation pourtant scissionniste et usurpatrice du sigle U.N.E.F.;
- certaines méthodes que nous n'hésitons pas à dire policières et du moins anti-démocratiques pratiquées par le C.R.U.N.E.F., à l'encontre d'étudiants présents à une A.G. et obligés de quitter la salle puisqu'on les empêchait de parler. Ces étudiants se trouvant être des militants de la ligue communiste, on peut dire à ce propos, et quant à sa position sur l'Université, qu'il est regrettable qu'en faisant la même analyse que nous, elle ne soit pas capable d'offrir une stratégie universitaire et même, qu'elle décide d'abandonner le terrain des luttes universitaires. Or, l'Université est ici un lieu de recrutement de militants d'avant-garde, comme le pense la ligue, ou alors est-il, comme nous le pensons, nous, un terrain où doivent se développer des luttes de masse en liaison avec les luttes menées par les travailleurs.

Quant au meeting de l'U.N.E.F., en vue de rendre compte du congrès national, il a eu un succès relatif, mais il a servi du moins à démontrer, si besoin était qu'aucune action n'est maintenant possible avec les réformistes du C.R.U.N.E.F., dernier rempart de l'ordre bourgeois à l'Université.

Alors que faire aujourd'hui ?

Pourtant, les conditions d'un mouvement étudiant en pays capitaliste sont présentes :

SUSCRIVIU :

— ALS DISCOS 45 t.

**d'EN Reinald DEDIES
de l'Antoni ORTEGA**

— A LA POSTAL

AMÉNAGEMENT = DÉMÉNAGEMENT

Les difficultés économiques, les programmes de restructuration, favorisent la méfiance de la jeunesse : politique d'austérité, formation accélérée... La sélection, la formation professionnelle revêtent le visage angoissant du chômage et du blocage des emplois. Il y a une crise générale de la bourgeoisie : cette dernière a perdu tout caractère progressiste. Elle s'accroche à des structures et des idées anachroniques. Ses valeurs n'ont plus rien d'enthousiasmant pour la jeunesse étudiante. L'idéologie bourgeoise ne masque plus la réalité de l'impérialisme quand elle ne tente pas de défendre sa mauvaise cause.

Les valeurs, la morale, l'histoire inculquées dans l'Université, sont démenties chaque jour par la réalité de la lutte des classes; les occupations d'usines s'opposent au code du travail; les luttes de libération nationale s'opposent au colonialisme « facteur de progrès », les crimes de l'impérialisme américain, au mythe de « l'américan way of life ». L'Université vit la crise de l'Université bourgeoise. Et le problème de fond est donc celui d'une stratégie à long et moyen terme pour les révolutionnaires. L'U.N.E.F. s'est révélée assez souple et, en même temps, insuffisante, au moment de capitaliser les luttes, mais l'U.N.E.F. reste indispensable comme cadre permanent de liaison, de proposition, de direction.

L'Université perpignanaise est à l'heure actuelle à l'image de sa région : sous-développée et aliénée. Aliénées, sa culture et sa langue, inféodées à la nation française, le sont elles aussi. Et le problème ne se résoudra que dans une société socialiste. La longue marche reste à faire. Mais nous ferons en sorte que nos rêves aient raison.

INFORMACIONS DIVERSES

ABONAMENTS :

Estat francès : 16,50 Frs.

Altres estats : 20,00 Frs.

Abonament d'ajuda : 25,00 Frs. enllà :

SUSCRIPCIONS :

1) **Disc 45 T. d'En Reinald DEDIES** : El C.R.E.A. ha decidit gravar el primer disc del primer cantant de nova cançó rossellonesa, En Reinald Dedies. Reinald Dedies, jove enginyer, nat a CORNELLA DE LA RIBERA fa aproximadament 25 anys és l'un dels animadors del Grup d'Acció Poètica Guillem de Cabestany que ha actuat a Tuir, Argelers, Ceret, Llo, Sallagosa, La Tor de Querol.

2) **Disc 45 T. de l'Antoni ORTEGA** : Altre membre del Grup d'Acció Poètica Guillem de Cabestany, l'Antoni Ortega, fill de BARCELONA, vé amb la seva guitarra al Rosselló desde fa dos anys. Cancó de protesta original per la seva rabia freda i la seva ironia.

El preu de surcripció per cada disc és de 7 Frs.

Abonaments i suscripció han d'ésser enviats :

Jaume Roure, 16, carrer petit de la Real, 66 - PERPINYA.

C.C.P. 1 648-50, MONTPELLIER.

Miquel Mayol : 10, carrer Foy, 66 - PERPINYA.
C.C.P. 1 753-45, PARIS.

Banque Populaire des P.O., 36, bd. G. Clemenceau, 66 - PERPINYA.

Compte 00 19 288 732 - Journal « La Falç ».

CANTS DE LLUITA

D'UN POETA BARCELONI, FRANCESC

A EUZKADI

Als amics del País Basc que
saben d'oferir una taula, un foc
i un llit.

Verd, roig i blanc
clavats a la carn ;

Quin seguit de dolor
amagat sota les feixes ;
poble que plores damunt camps de maragda,
llengua que calles sota la remor del vent.

Més enllà, però, vius l'esperança
d'arribar a ésser tu mateix :
poble lliure, fet d'homes lliures
que trepitjen una terra més seva encara
que la pròpia carn.

Quin seguit de dolor he vist
amagat sota les feixes ;
Com he sentit el clam del teu silenci ;
També he sentit, però, dalt les muntanyes,
la crida de veus joves
que alcen la testa desafiant el torb
i es giren irada contra l'estranger.

Mai més esclaus ;

Jo, català, des d'aquesta Catalunya ocupada
pels mateixos invassors,
m'adreço a vosaltres en la meua llengua
i us dic que som germans :
germans en la lluita, germans en la sufrença,
germans en l'esperança
d'aquest demà que serà nostre
quan guanyem la llibertat.

D'EN JOAN COLOMINES

DE TOWER HILL

A tots els guerrillers.

Un dia haurem de fer reviure tantes coses
que ens quedarem esbalaïts només de fer-ho ;
sabrem on és la nostra història
i molt meravellós serà que ho sàpiguen els altres
Netejarem les pedres que ara ningú no sap
i deixarem també, com monuments il·lustres,
tot allò que ens recordi l'opressió i la lluita.

Ara lluitem com guerrillers, com si de nou sorgíssim,
com si la jungla fos la nostra pàtria,
i Ernest, tu saps quina cosa és lluitar.

Oh, Catalunya ! Farem canvis de guàrdia,
ens posarem les espadenyes i l'esclavina de vellut,
i la bota de claus, la deixarem arraconada.

Algú haurà de morir, Ernest caríssim.

Algú haurà de morir, Ernest caríssim.

Algú haurà de patir perquè molts d'altres
se sentin ben endins homes d'un poble,
companyes ben lliures de la por, i germans
de tots els qui han sofert les ignominies.

Mal temps als opressors i als qui d'esquerra ajuden !
Un dia arribarà, i ara és la lluita,
Ernest, tot crivellat, amic, amic d'amics
ERNESTO CHE GUEVARA.

CRONICA ROSSELLONESA DELS ATALAIADORS

1) KRIVINE A LA SALLA ARAGO A PERPINYA EL DIMARTS 17 DE NOVEMBRE DEL 1970.

La Lliga Comunista, moviment revolucionari trotskista, que existeix a Perpinyà ara fa un any i mitg ha pogut organitzar una reunió pública força interessant sobre el tema de l'internacionalisme proletari amb un dels capdevaners del trotskisme francès : KRIVINE.

Preparació intensiva d'aquesta manifestació : difusions d'octavetes i del setmanal « Rouge » al restaurant universitari, cartells enganxats a tota la ciutat, una manifestació avant gardista d'uns 50 militants corrent pel carrers amb les banderes roges, ja desplegada pel demati al restaurant universitari, cridant amb unanimitat els mateixos eslogans amb la difusió d'una octateva billengüa sobre la repressió al País Basc.

Resultat : una sala plena de gom a gom (400 persones al menys) amb molts joves i simpatitzants.

L'orador : agilitat i puixança del pensament, una mena de passió continguda que acompanyant la rigor intel·lectual i la sobrietat del tò donava una eloqüència de gran caràcter. Si el judici estetic no era belleu fora de moda hom diria : un bell i gran militant revolucionari.

L'anàlisi de l'imperialisme no deixava lloc a gran revelació : KRIVINE demostrà entre altres coses el caràcter falsament progressista de la política exterior gaullista que s'abriga en últim recurs sota el parapluja americà. Sobre l'internacionalisme proletari hom esperava i la crítica de la política estaliniana de traïció d'aquesta solidaritat i la lloança de l'actitut d'en Trotsky i de la IV^a Internacional. Aquesta espera no va ser decebuda. Tot i admetint que un estat socialista sigui obligat de tenir relacions amb els estats imperialistes sempre queda el deure de la solidaritat internacional proletaria. Va mencionar molts casos de traïció per la U.R.S.S. del deure d'internacionalisme proletari. Entre altres aquest : durant vagues molt dures dels miners d'Asturies la U.R.S.S. lliurava carbó al règim franquista. O bé encara recentment de part de Bulgària : la Bulgària ha firmat un tractat de comerç amb la Grècia dels Coronels. Ultimament un militant revolucionari grec va reïxir a escapar de les presons feixistes, va cercar refugi a Bulgària, que el va lliurar a les « autoritats » gregues.

Nosaltres podriem afegir la lliquidació física, l'assassinat abjecte dels militants revolucionaris catalans més destacats (Andreu Nin per exemple, al 1937) a Barcelona pel P.S.U.C. (partit « comunista català ») i el P.C.E. sota la direcció de la G.P.U. (polícia estaliniana).

La discussió s'ha establerta sobretot amb militants del P. « C. » F. Una qüestió feta en català per un membre del C.R.E.A. sobre la necessitat pels revolucionaris rossellonesos de lluitar contra la colonització de llur país no va ser contestada, encara que hagi estat traduïda a l'orador per un membre català de la Lliga Comunista. Malgrat aquesta omisió deguda potser a un error d'interpretació : una reunió pública destacada. Després d'aquesta, les elucubracions sobre la « democràcia avançada » fan pietat sense parlar dels

miralls d'alosa que són les teories reformistes a la Schreiber, Chandernagor, Alduy, la nova disfressa del capitalisme.

Dos ecos « polítics » d'aquest miting. Un article a l'*Indépendant* (18.11.70) d'una secció perpinyanenca del P. « C. » F. verdadera putuda : quina fou la provocació irresponsable que denuncià aquest article ? La Lliga ha enganxat cartells sobre parets pintades de nou ! Ja sabem que pel P. « C. » F. el fet d'ésser un militant revolucionari conseqüent ja era una provocació irresponsable. No sabem que el fet d'enganxar cartells, també ho era. Val més no allargar-se sobre aquest atac ; fot fàstic, vomit i pudor.

Segon eco : les provocacions feixistes o gaullistes acomplides la mateixa nit i complaentment reproduïdes dins la premsa local : explosió d'un còctel molotov ; pneumàtics de cotxes rebentats amb ganivetades a la plaça Rigau. Calar foc als cotxes : el S.A.C. (polícia paral·lel del gaullisme), pel compte de la burgesia, ja ho havia fet el final del mes de maig 68. La petita burgesia escaganyada allavors havia votat gaullista. Amb previsió de les pròximes eleccions municipals (abril 71) la burgesia comença de fer sortir l'espantall.

2) VISQUEN ELS REVOLUCIONARIS BASCS DE LA E.T.A.

El judici de 16 militants bascs ha aixecat a dintre de l'Estat francès una justa reprobació. El ministeri públic clama davant el tribunal militar opusdeista 6 caps i, a més, penes de presó pels altres.

El crim d'aqueixos militants ? Han lluitat contra l'opressió que l'Estat feixista-opusdeista manté tan sobre els treballadors com sobre els pobles que no « hablan la lengua del Imperio ». Han lluitat per EUZKADI TA ASKATASUNA (E.T.A.) és a dir pel País Basc i sa llibertat.

Aquesta lluita la han continuada i la continuaran malgrat la repressió ferotge que la policia opusdeista exerceix « ad maiorem capitalis gloriam ». Sobre les tortures que pateixen els militants bascos empresonats hom pot referir-se al testimoni fastigos de tanta atrocitat : el llibre col·lectiu de la E.T.A. traduït del Basc al francès : « BATASUNA. La Répression au Pays Basque ». (F. Maspero. — 1 pl. Paul Painlevé, Paris, Vé. coll. cahiers libres n° 177-178).

Traïcionen la causa d'aqueixos militants i pertant traïcionen el deure d'internacionalisme proletari els que parlen (com fan els P. « C. » E. o F.) dels demòcrates espanyols referint-se als militants de la E.T.A. Són revolucionaris i bascs, no demòcrates i espanyols. Els franquistes parlen de l'Espanya « Una Grande y Libre ». Seguint les lliçons del gran LENIN que no faltava a denunciar el xovinisme gran rus d'En STALIN per exemple, i de l'Andreu Nin, nosaltres sabem que el poble basc que mai ha renunciat a la seva personalitat ha d'ésser respectat dins la seva personalitat col·lectiva tan com les altres nacions de la península.

Els revolucionaris bascs de la E.T.A. són exemplars pels catalans i ens indiquen l'únic camí de l'alliberament.

3) EL F.L.Q. I LA LLUITA REVOLUCIONARIA AL QUEBEC.

Després del fracàs dels intents reformistes burgesos « d'integrar » un Québec autònom a dintre d'una Federació de « províncies » dominades per l'element anglofon, veïna de la potència imperialista que juga el paper ben conegut de « gendarme » del món i de defensor dels interessos del Capital, amagats en « defensa de la llibertat », el moviment revolucionari s'organitza i lluita.

Es clar que el Québec viu una situació de tipus colonial :

- Penetració dels capitals U.S.A. ajudada per l'aparell de l'Estat burgès de la Federació del Canadà;
- Liquidació d'estructures capitalistes, molt sovint premonopolistes que no poden pas competir amb l'imperialisme americà;
- Inferioritat de fet de la llengua francesa malgrat la seua oficialitat a l'administració, a les escoles, al carrer...

Les conseqüències per la població francòfona del Canadà són :

- Proletarització a mitjà terme de la massa francòfona, a l'excepció d'una infima capa burgesa, que ajuda directament la penetració U.S.A., utilitzant per això la seua hegemonia política, i l'aparell d'Estat capitalista provincial o federal;
- La necessitat de l'emigració cap a les altres províncies del Canadà, o als Estats Units es fa cada dia més forta per molts francòfons, arrelats a llur país, — un país pel qual va calguer lluitar dos segles per mantenir i desenvolupar la seua originalitat lingüística, al mitg d'un món anglo-saxó, hegemònic al nivell del nombre i de la potència econòmica.

Aquesta situació explica el desenvolupament de la lluita actual, que revelà les accions del F.L.Q., fa d'això un mes.

La necessitat d'una alternativa socialista i revolucionària es fa cada dia més clara per aconseguir l'alliberament del proletariat francòfon de l'explotació capitalista, la fi de la situació de subdesenvolupament, de dependència colonial del Québec, i el desenvolupament de l'idioma francès.

La demagogia dels partits burgesos al poder cada dia és més evident. Per això la constitució d'una vanguarda revolucionària, és una conseqüència lògica de la situació objectiva de la « Província ».

Però, el Québec no és un país de grans tradicions revolucionàries. Al contrari la perennitat de la personalitat francesa, es va aconseguir per una cohesió ètnica, mantinguda, fora de tota contradicció de classe, per una clerícia reaccionària.

Per això, el F.L.Q. fa els errors de l'infantesa de tot moviment revolucionari. Cent anys més tard torna a fer els errors d'en Blanqui. Malgrat uns objectius amb els quals estem, com a revolucionaris i internacionalistes, d'acord, ens permetem de fer una crítica fraternal sobre els mitjans estratègics avançats per aconseguir aquests objectius de revolució socialista i d'alliberament nacional. La nostra crítica, no tindrà res de similar a la de la burgesia internacional.

No plorarem pas sobre la matança d'un ministre burgès, la responsabilitat de la qual cau en primer lloc sobre els governs burgesos del Québec, i del Canadà, que van aprofitar aquest fet per intensificar la repressió policiaca contra el moviment nacional, sindical i revolucionari. L'hipocrisia de la burgesia és sempre la mateixa : crida com un ramat de llops quan la seua dominació de classe és contestada per un moviment d'emassa o per una organització revolucionària.

Només té a la boca els mots : llibertat, dignitat, justícia. Però la burgesia va sempre saber esclafar dins la sang els intents revolucionaris. Recordeu la Comuna de París, els 30.000 proletaris parisencs que va fer matar en Thiers perquè representaven un « perill » per la « civilització ». Recordeu l'actitud de la burgesia alemanya, l'any 1933 que va portar Hitler i la seua colla de gangsters per esclafar el moviment obrer i establir la més horrible dictadura de classe que la burgesia hagi mai establert. Podríem multiplicar quasi be a l'infinit els exemples. La nostra solidaritat amb la lluita dels revolucionaris del Québec la tenim doncs, de la clamar encara més alt.

4) MORT DEL GENERAL DE GAULLE.

Si per cas un català, lector de La Falç, molt allunyat de la civilització, no ho sabia encara, l'informem que el general de Gaulle s'ha mort a Colombey-les-Deux Eglises durant el mes de novembre.

La burgesia francesa perd un dels seus últims recursos « nacionals » en cas de perill greu. Li serà difícil de trobar-ne un altre de tan prestigi. Nosaltres no perdem res.

Ja fa temps que la « certa idea de la França » que pretenia representar era per a nosaltres un mite ridícul sinó nefast.

Tenim admiració i respecte pel coratge i l'abnegació d'aquest « exèrcit de l'ombra » que va sacrificar-se resistint al totalitarisme nazi. Però la veu inflada de l'home del 18 de juny només ens recorda l'opressió astuta i grandiloqüent que l'Estat francès ens fa patir i que prou ha durat.

LLEGIU TAMBÉ

" L'ACTION SOCIALISTE "

Butlletí mensual de la secció PSU
de Perpinyà.

Al sumari del nº 4 Octubre 1970 entre altres :

- " **Bourgeoisie roussillonnaise et projet de Grand Delta** "
- " **Les caves coopératives joueront le jeu** "

LA S.A.F.A. DE BLANES HA ASSOLIT UN ELEVAT NIVELL DE LLUITA

Les informacions que han arribat a la premsa, d'altra banda rigusament manipulades i reformadores, no poden haver donat una idea gens propera a la realitat del que ha passat a la S.A.F.A. de Blanes i a tot el Maresme ni el que està passant i passarà. Fa un any aproximadament, l'arbitrari acomiadament d'un treballador « rebel » no va tenir encara un ressò important a la factoria. Aquest any, la sola sanció, igualment arbitrària, d'un altre obrer va provocar un general moviment de solidaritat que va portar als seus 2.600 companys treballadors de S.A.F.A. a l'atur total d'una empresa de procés continu, atur que es valora que podrà costar als capitalistes de S.A.F.A. prop d'uns seixanta milions de pessetes. No tot és tan simple però. Fa ben poc s'havia produït un atur parcial de protesta contra els crims de la policia feixista de l'Estat espanyol a Granada. Les reivindicacions adquiririen cada cop més força i l'organització dels treballadors més solidesa. Es celebraven assemblees a dins mateix de la fàbrica. I, fet significatiu que va produït la provocació per part de l'empresa : s'havia anunciat ja un atur per l'onze de setembre de solidaritat dels treballadors de S.A.F.A., en una bona part immigrants, amb la *setmana per les llibertats nacionals de Catalunya*. Evidentment, la politització evident de la lluita no podia ja ser aguantada més pels magnats de la S.A.F.A. ni per les forces de « l'ordre » al seu servei. Cal dir que la S.A.F.A. és l'única factoria que coneixem que té caserna de Guardia Civil pròpi a part de la del poble de Blanes. Es buscà una excusa per a provocar als obrers : la sanció injusta a un company. I així s'esperava que la repressió pogués caure severa sobre un moviment solidari que els capitalistes de S.A.F.A. i els seus servidors del Ministeri de la Governació no esperaven tan dur.

El diumenge 6 de setembre, el torn de nit inicià l'atur. Els companys del torn següent de matí, i després els de la tarda que havien de seguir-lo, no van ser autoritzats a entrar. Els primers seguien a dins. El caliu a tot Blanes era immens. Finalment hom va prendre una decisió. Homes, dones i nens, treballadors de S.A.F.A. i familiars d'aquests es congregaren davant de la fàbrica amb el propòsit d'entrar. Les forces de la G.C. eren impotents per a contenir-los. El comandant de la força es dirigí llavors al grup capdevanter i els pregà que s'abstinguessin d'entrar ja que la direcció de l'empresa estava reunida en aquells moments i que probablement podrien obtenir una sol·lució « pacífica » per al conflicte. Hom caigué en el parany : als pocs minuts arribaren

abundants efectius de la Policia Armada (valorats en uns sis cents) en autobusos i jeeps i protegits amb cascs i caretes antigas, que « invitaren » als congregats a dispersar-se i retornar a casa. Hom emprengué el camí de Blanes. Una cinquantena de metres més enllà, la multitud es veié tancada a la carretera per dos autobusos de grisos en cada direcció. La càrrega es produí llavors sense contemplacions i contra tothom. Les conseqüències en foren (varis) ferits i molts contusionats : en destaca un que sagnant per tota la cara fou portat per companys a l'infermeria de S.A.F.A. on el metge de torn es negà a assistir-lo. Fins al moment, aquest obrer no ha recuperat l'oïda. La desesperada fugida es produí entre els cops i l'atacament. Mentre es produïa la càrrega la policia entrà també a la fàbrica i conminà als tancats a sortir amb la promesa de no fer detencions. Als primers que sortiren s'intentà ja detenir-los. Hom invocà però la paraula del comandant de la policia i aquesta desistí momentàniament. Ningú no va poder però entrar a casa ja que la policia esperava ja a les portes. Es dirigiren llavors cap a l'església de l'urbanització Los Pinos i on celebraren una Assemblea. Arribà la Policia i els obligà a sortir amb l'amenaça d'entrar a l'Església. Per no comprometre al capellà, els reunits decidiren sortir. La policia havia també promès no fer detencions. Poc després i en diversos llocs foren detinguts tres homes i una noia, tots quatre treballadors de S.A.F.A. A Blanes aquell dia i els dies següents el clima d'ocupació era clar. Alguns bars i establiments públics tancaren les portes. Grups fins i tot de dues persones si es paraven al carrer eren obligats violentament a dispersar-se.

L'empresa decidí acomiadar a setze treballadors, com a capdevaners del conflicte, i entre ells el primer sancionat. Després ha anat readmetent a la resta començant pels més indecisos. La lluita a S.A.F.A. però no ha acabat. Hom retornarà al treball i hom reprendrà la lluita, de primer per la readmissió dels setze companys acomiadats i per la llibertat dels detinguts, i més enllà d'això per les reivindicacions que tota la classe obrera i el moviment organitzat de Comissions Obreres té plantejades en la seva lluita per a la llibertat i el socialisme.

S.A.F.A. ha estat i és una lliça més de la classe obrera de Catalunya. Col·laborem al moviment de solidaritat d'ajuda als treballadors de la S.A.F.A.

**ELS OBRERS DE S.A.F.A. PER A CATALUNYA !
CATALUNYA AMB I PER ELS OBRERS DE
S.A.F.A. !**

Andreu NIN : « *Els moviments d'emancipació nacional* », Paris, 1970. (Ed. Catalanes de Paris).

« *Llur posició es pot resumir així : actitud democràtica conseqüent davant els moviments d'emancipació nacional, ajut incondicional a tot allò que aquests tinguin de progressiu i que serveixi els interessos generals del proletariat. Alhora, però, afirmació de la unitat de la classe explotada per damunt els interessos nacionals. Tota desviació del democratismen conseqüent en aquest aspecte, era considerada per ells com una desviació burgesa i reaccionària, i, de la mateixa manera, tota desviació dels principis de la unitat proletària era considerada com una manifestació de la influència burgesa sobre aquest últim, com una reminiscència del nacionalisme burgès. Per això reaccionaven amb igual energia tant contra els qui, com és ara Proudhon, en nom d'un internacionalisme abstracte, estimaven que la qüestió nacional era un « prejudici burgès » com contra els qui subordinaven la causa del proletariat als interessos nacionals.*

« *L'actitud de Marx i Engels es troba tan lluny del nacionalisme burgès, limitat, patrioter, que tendeix a substituir la lluita de classes per a la unitat nacional superior, com de l'internacionalisme abstracte que, inconscientment, serveix de tapadora a la política d'opressió nacional* ».

Així resumeix l'Andreu Nin les idees de Marx i de l'Engels sobre la qüestió nacional en el seu llibre « *Els moviments d'emancipació nacional* » publicat per primera vegada el 1935 i reeditat fa poc per les « Editions Catalanes de Paris ».

Nascut el 1892, fill d'un sabater del Vendrell, mestre sortit de l'escola normal de Tarragona, l'Andreu Nin havia d'ésser un dels més autèntics representants del marxisme a Catalunya. Després d'alguns anys de periodisme, va militar activament a la C.N.T. del 1918 al 1921. El 1921 ensems amb Maurin representà la C.N.T. al tercer Congrés de la Tercera Internacional a Moscó on es quedà i on visqué fins al 1930. El moviment comunista naixent era aleshores força diferent del que va esdevenir més tard amb la dictadura estaliniana. Les opinions contradictòries s'hi expressaven lliurement i les posicions de les minories eren respectades. Després de la mort d'en Lenin, Stalin va transformar aquest partit autènticament democràtic en un organisme centralitzat i burocràtic on tota divergència d'opinions amb Stalin esdevingué una traïció. Això va conduir dintre de la U.R.S.S. a la liquidació dels bolxevics de més valor i a fora de la U.R.S.S. a l'expulsió del P.C. dels comunistes que destorbaven els projectes estalinians. Durant els nou anys que passà a la U.R.S.S. en Nin participà activament a la construcció del primer estat socialista i fou un dels responsables de l'« *Internacional Sindical Roja* ». Això el va conduir a tenir relacions amb en Lenin, en Trotski i els altres revolucionaris russos. La seva oposició a Stalin quan aquest començà a establir la dictadura, l'obligà a deixar la U.R.S.S.

el 1930, a un moment que la seva presència a Catalunya es feia indispensable. El moviment revolucionari s'anunciava a Espanya i a Catalunya i no hi havia cap partit socialista revolucionari prou important. En Nin fundà doncs l'« *Esquerra Comunista* » (secció espanyola de la Internacional d'esquerra) i guardà relacions amb en Trotski exiliat a Mèxic.

Pel gener de 1934, l'« *Esquerra Comunista* » participà a la creació de l'« *Aliança Obrera* », la qual assumí una gran responsabilitat pel moviment revolucionari d'octubre del 1934 a Catalunya. El fracàs d'aquella revolució d'octubre incità l'« *Esquerra Comunista* » i el « *Bloc Obrer i Camperol* » a unir-se per mort de formar el partit que feia menester. Constituïren doncs el P.O.U.M. (Partit Obrer d'Unificació Marxista). Pel setembre del 1936 en Nin entrava al govern de la Generalitat com a ministre de la Justícia però les pressions dels seus enemics (principalment els comunistes estalinians) l'obligaren a retirar-se pel desembre del 1936.

Pels fets de maig del 1937 (vegeu sobre ells el llibre d'en Cruells — editorial Juventud.Barcelona) el P.O.U.M. assumí plenament les seves responsabilitats, posant-se al costat dels obrers i de la C.N.T. en conflicte amb les forces oficials. L'animositat entre el P.O.U.M. i els estalinians anà creixent i com era de tèmper en Nin va ser arrestat el juny del 1937 per la G.P.U. que va pretendre que el P.O.U.M. treballava pels franquistes cosa evidentment totalment absurda.

Després d'haver estat torturat par mort d'obtenir d'ell unes declaracions que el condemnessin com es feia aleshores a la U.R.S.S. amb els cèlebres processos de Moscó, en Nin desaparegué assassinat pels agents de la G.P.U. El P.O.U.M. fou destrukturat i passà a la clandestinitat. La destrucció del P.O.U.M. i la mort d'en Nin al mateix temps que l'escàndol provocat pel segrest d'un cap de partit català per una organització no espanyola servirem únicament a desanimar la classe obrera.

El llibre que posen al nostre abast les Edicions Catalanes de Paris havia d'ésser la introducció d'una obra més extensa i completa. Això fa que s'hi trobin poques referències al cas concret de Catalunya. Aquest hagués estat tractat més extensament en la continuació del treball.

Pels marxistes el fenomen fonamental de la història és la lluita de les classes. Alguns creuen que el marxisme no es preocupa dels problemes nacionals i que un internacionalista ho ha de considerar desprovèit de tot interès. Si estudiem la literatura marxista és exactament el contrari que comprovem, efectivament les referències a qüestions nacionals hi son abundants sia al temps d'en Marx amb Polònia i Irlanda sia al temps d'en Lenin amb Finlàndia i Ucraïna. Més a prop de nosaltres veurem que en Trotski s'interessà a Catalunya durant la guerra d'Espanya i actualment no cal dir que tots els fenòmens de descolonització recolzen a la vegada sobre una lluita nacional i una lluita de les classes estretament unides.

L'Andreu Nin analitza i crítica els punts de vista dels grans pensadors marxistes : En Marx, n'Engels, en Bakunin, en Kautsky, Na Rosa Luxembourg, en Lenin, etc., i acaba amb la descripció de la constitució soviètica que pretèn d'associar pobles lliures ja que àdhuc tenen la llibertat de sortir de la unió si ho desitgen. Dos perills amenacen donc el moviment obrer. L'internacionalisme mal comprès pot conduir a negar el problema nacional és a dir desinteressant-se i aleshores afavorir l'estatu quo, és a dir la dominació de la nació imperialista, sia combatent tot moviment nacionalista en nom d'un fals internacionalisme i doncs afavorint encara més la nació dominant. L'altre perill seria de conduir el moviment obrer cap a un xovinisme que el posaria al servei de la seva burgesia nacional i el separaria de la classe treballadora de la nació imperialista, perill excessivament greu. Els moviments d'emancipació nacional tant com presenten el caràcter d'una lluita anti-imperialista i d'una lluita per la democràcia i la justícia mereixen indiscutiblement l'ajuda de tots els marxistes veritables. Adhuc la classe obrera de la nació dominadora ha d'exigir que es respectin els drets de la nació dominada fins a constituir un estat independent si ho desitja. Tal com la lluita de Polònia al segle passat o la de Cuba o el Vietnam actualment, la lluita del poble català per la seva emancipació presenta indiscutiblement un caràcter anti-imperialista a condició de destacar-se del xovinisme burgès. Entre les citacions d'en Marx que fa l'Andreu Nin recordem aqueixa : « Cap privilegi per a cap nació, cap privilegi per a cap idioma : cap opressió, cap injustícia envers la minoria nacional : heus aquí el programa de la democràcia obrera.

Nathan WEINSTOCK : « *Le mouvement révolutionnaire arabe* », édit. Maspero, petit collection n° 60. Paris, 1970.

Un llibre essencial i bàsic pel qui vol abordar l'estudi dels moviments polítics d'un poble oprimat per l'imperialisme i que lluita pel seu alliberament social i nacional. Cal notar que el seu autor és un jueu antisionista i marxista, autor de l'estudi fonamental : « Le sionisme contre Israël » (a can Maspero, col·lecció « cahiers libres »). Milita a les rengles del Matzpen (organització socialista israeliana) partit encara petit però coratjós si es té en compte el clima d'hiper xovinisme mantingut per les forces reaccionàries de l'estat sionista. En Nathan Weinstock fa l'anàlisi de la penetració imperialista al món àrab i de la reacció d'aquests pobles que passa primerament sota la direcció dels feudals tradicionalistes per caure entre les dues guerres mundials dintre les mans de les burgesies nacionals (Waïd a Egipte; Destour a Tunísia. Istiqlal al Marroc, etc.). La incapacitat dels partits comunistes del món àrab a penetrar la realitat socio-econòmica i política d'aquests països, (car aquests partits eren sotmesos a les directrius d'una internacional al servei de la buròcracia estaliniana) explica l'emergència de forces polítiques petit-burgeses i anti-imperialistes (Nasserisme, Moviment Nacional Arab, Baasisme) que tene però limitacions polítiques a causa de llur natura social. Tanmateix moviments recents poden treure el món àrab d'aquest encallament polític. En N. Weinstock pensa en primer lloc, és clar, en la resistència palestina que ofereix perspectives socialistes a les masses explotades àrabs. Subratlla el paper positiu de l'aparició d'una avantguarda marxista-revolucionària, al seu si : el F.D.P.L.P. d'en Nayef Hawathmeth. Menciona també

la importància d'un altre moviment en una regió tan llunyana com diferent de Palestina. La província de Dhofar, el sultanat de Mascate i Oman és el teatre d'una lluita revolucionària, dirigida per un moviment marxista-leninista amb simpaties maoïstes.

« *DICCIONARIO DEL MOVIMIENTO OBRERO* »
(Editorial Nuestra Clase, 1970)

Veient possibles dificultats en la comprensió i discussió de la premsa obrera dins l'Estat espanyol, l'equip exterior de Nuestra Classe ha publicat en castellà un « *Diccionario del Movimiento Obrero* » on es recullen diverses paraules amb l'explicació del seu contingut.

La publicació d'aquest diccionari és una més de les aportacions dels militants obrers per enriquir la cultura obrera, actualment sense escoles ni premsa autoritzada.

Creiem que aquest diccionari farà més comprensibles certes fulles que circulen editades per grups polítics. A continuació reproduïm tres definicions traduïdes al català.

Lluita de classes. — Tota l'història de la societat és l'història de la lluita de classes.

Lliures i esclaus; patricis i plebeus; senyors i serfs; capitalistes i obrers; buròcrates i poble; en una paraula : opressors i oprimits, sempre cara a cara, en lluita oberta uns cops, clandestina els altres.

Marx va demostrar com tota l'existència d'aquestes classes és estretament relacionada amb el grau de desenvolupament de la producció en una època determinada a la presa del poder polític pel proletariat.

La lluita de classes, la lluita del proletariat contra la burgesia capitalista, adopta tres disposicions fonamentals :

- Econòmica, en la que els treballadors defenem els nostres interessos econòmics. El naixement dels sindicats permet organitzar els treballadors de cara a resoldre aquesta feina;
- Política, com a fruit d'una presa de consciència de que la lluita econòmica no resol el nostre problema, ja que per cada victòria, el capitalisme troba una contra-victòria;
- Ideològica, puix que la lluita política pel socialisme exigeix dels treballadors l'abandonament de la ideologia burgesa que el capitalisme ens ha ensenyat. La lluita ideològica no és solament la negació d'alguns punts ideològics burgesos, sinó la introducció de la ideologia de la classe treballadora, la ideologia proletària socialista.

Sense teoria revolucionària no pot existir moviment obrer de caràcter revolucionari. La teoria revolucionària sense estar lligada al moviment revolucionari obrer es pura salsa sense condiment.

Marx diu que la lluita de classes acaba en el moment en que la propietat dels mitjans de producció és a mans dels treballadors. L'història demostra, que, perquè així sigui, l'únic mitjà real per aconseguir-ho són les formes no autoritàries de direcció.

Opus Dei. — Institut secular creat pel sacerdot aragonés Escrivá de Balaguer que té com a objectiu el màxim control dels engranatges econòmics i polítics per donar un recolzament polític i econòmic al poder espiritual del catolicisme. Aquest moviment s'ha desenvolupat preferentment dins l'Estat espanyol on s'ha convertit en la segona força política aliada del règim, després de la Falange, especialment després del « copo » dels ministeris econòmics des de l'arribada de Ullastres en el Ministeri del Comerç el 1956. Actualment controla gran part de la premsa espanyola, Universitats, indústries i bancs, i es disputa amb la Falange l'herència post-franquista. L'organització adopta un comportament públic dúctil que li permet comptar amb clares preferències social-demòcrates (Calvo Serrero) i amb membres directament responsables de la reaccionària política del Govern (López Rodó, Carrero Blanco, García Monco, López Bravo, etc.).

Des de l'últim canvi de govern (novembre 1969) la balança s'inclina a favor de l'Opus Dei, que posseeix 9 dels ministres.

S'ha obert a Espanya la era dels tecnòcrates del OPUS DEI.

Trotskyisme. — Tendència comunista de l'esquerra basada en les idees del dirigent rus TROTSKY (1879-1940).

Trotsky propugnava les teories de la *revolució permanent* i del *doble poder*; atacà les tesis del « socialisme en un sol país » de Stalin, que acusà d'haver creat la burocràcia soviètica, la qual desenvolupava els seus propis interessos de classe apartant-la cada vegada més dels principis del comunisme.

Els partidaris d'en Trotsky varen fundar la IV Internacional « comunista » que l'any 1936 va tenir un Congrés a París, tot i que no va arribar a prendre forma. Avui els grups trotskystes son minoritaris i molt dividits entre ells.

A Espanya no s'ha conegut cap partit trotskysta que mereixi tal nom — ja que el *P.O.U.M.*, liquidat pel *P.C.E.* i pel *P.S.U.C.* el 1937 tenia diferències amb Trotsky — avui *A.C.* (Acción Comunista) no existeix pràcticament; el *P.O.R.* (Partido Obrero Revolucionario) no és més que una falsa caricatura del trotskyisme el *P.E.R.* (Plataformas de Estudiantes Revolucionarios) intenta crear un nou grup trotskysta a partir de la Universitat, etc.

Raymond GUAL : « Prats de Molló... fa temps », Prats de Molló, oct. 1970 (Edit. Terra Nostra).

Dins la seva editorial Terra Nostra ⁽¹⁾, en Raymond Gual, amb aquesta traça que és la marca d'un caràcter, ens dona un nou i interessantíssim recull : 50 fotografies de Prats de Molló de la fi del segle passat. Coneixem bé aquesta predilecció d'en R.G. pels fets i gestes dels avis, predilecció que transpareix dins la seva revista pedagògica trimestral « Terra Nostra ».

La presentació és bilingüe català-francès. Aquesta opció és ampla i malauradament justificada pel grau d'alienació lingüística del Rosselló (cf. article d'en Joan Trabauc a la Falç n° 2).

La seva introducció ens condueix a unes crítiques : « Encara que partida en dos Catalunya és una realitat física, històrica, econòmica que ningú pot negar ».

La noció de Països Catalans que implícitament reconec les diversitats ens sembla donar compte millor de la gran comunitat catalana que la de Catalunya que s'identifica més aviat al Principat. Sense volguer fer xovinisme particularista rossellonès, el que seria absurd, ens sembla que tan l'història (règim dels comtats, experiència històrica moderna) com la geografia ens comanen més aviat una unió de tipus federal amb els altres Països Catalans (Principat, València, les Illes).

Una segona afirmació ens sembla característica d'una certa actitud que s'ha de denunciar. « Des del punt de vista polític, econòmic, social i amb risc de provocar reaccions a prop dels que tenen sentiments patriòtics « a flor de pell » no hi ha res d'arreglat i sincerament, no veiem qui, donades les circumstàncies actuals podria portar una solució ».

Així sembla reflectir una actitud de tipus messianista : esperem el que ho solucionarà tot. El « Deus ex Machina » que ens estalviarà la necessitat d'engatjar-nos a dintre de la lluita.

Qui, company Gual, portarà una solució ? Només seran els treballadors — els catalans i els altres — quan posaran fi a la doble opressió, social i nacional. Quan decidiran de construir ells mateixos sense esperar l'ajuda de ningú els Països Catalans Socialistes dins una Europa dels pobles, lluitan per un món alliberat del capitalisme i del burocratisme estalinista. El nostre paper ? Ajudar els treballadors a calar foc al vell edifici d'opressió i repressió, els hi fer compartir els nostres somnis i les nostres visions d'un món més fraternal. Un paper molt curt i molt necessari d'espurna : la revista d'en Lenin i dels bolxevics que ha preparat la revolució d'Octubre s'en deia « l'Iskra », es a dir l'espurna.

De manera general aquesta retrospectiva ens obliga a unes reserves. És cert, no cal negligir el « temps del avís ». No cal tampoc idealitzar-lo. Les valors populars i tradicionals s'han de respectar i mantenir. Però tots els pobles que lluiten per llur esdevenidor actualitzen llur folklore, enriqueixen llur tradició.

La nostàlgia només és bona quan s'hi contraposa el « mal de l'esdevenidor » sinó, acaba amb momificació. El passat ha de viure a través de les lluites del present.

Malgrat aquestes reserves queda el plaer i la sorpresa de descobrir un poble de l'Alt Vallespir al final del segle passat. La Tria és encertada. El poble viu; treballa, balla, riu. Hi han 60 anys només i sembla molt més antic. Què de Prats de Molló avui ? Poble de la Trinxeria, llar de l'antiga fidelitat, amb nosaltres cap a una Nova Resistència.

M. M.

Quan era petitet, em recordo que cada any, al temps del carnaval, anàvem a caçar l'ós. Sempre n'hi havia algun que veia la bèstia i ho feia posar en els diaris, més generalment calia una setmana perquè la gent s'adonés que era un ós, primer en deien un « quadrupède » i els savis un « pantigrade » i d'altres un « plantigrade ». « ATTENTION AU PANTI-GRADE » hi havia escrit sobre la carretera a l'entrada d'un poble que tots coneixem i que doncs no cal anomenar. Tot aixó volia dir que hi havia un ós i doncs que el calia caçar. Arreplegueu tota la patoleia del poble, disfresseu-la amb tota la imaginació que pugueu, poseu-hi al mitg algu de menys jove que hagi begut un cop de massa i tindreu una colla de caçaires d'ossos. Per fer l'ós en cal un de valent que pugui tragar tota una tarda aquella pell de no sé que sense que caigui desanimat.

Generalment les coses anaven rebé. L'ós, sempre l'agafaven, el passajaven del poble, l'ós s'escapava i perseguia les minyones i en lloc de menjar-se-les els feia petons (aixó ja és més romàntic !) i el tornaven a agafar i finalment tot s'acabava amb saltitots; cançons, xinxerenxina i una fart de vi o altre cosa, excepte l'aigua evidentment.

Més el temps passant els ossos van desaparèixer. Amb el progrés rés d'estrany em direu !

Carreteres per aquí, carreteres per allà i turistes per tot arreu, és normal que els ossos se n'anessin. I bé, ara n'hi torna a haver d'ossos ! Belleu perquè com els pagesos se'n van cada dia més dels masos, la muntanya s'ha anat emboscant, belleu per d'altres raons. No ho sé, la cosa sembla estranya. El que és més « bizarre » com diuen els francesos és que aqueixos animals trestegen a l'estiu ara ! Abans era pel carnaval, a l'hivern quand les freds els feien baixar del Canigó que veiem els « pantigrades ». Ara, doncs, amb aqueixos esputniks i altres coses per l'estil el temps s'ha destarotat i com és normal les bèsties també. Per exemple a Sant Llorenç (el del Vallespir no el de la Salanca) diuen que aquest estiu mateix n'han vist un al Cap Baix i diuen que va destrossar tot un camp de blat de moro, sobretot que al Cap Baix, hi ha uns camps de blat de moro que semblen els dels americans de tant extensos que son ! Belleu fa cinquanta anys que ningú no n'hi ha sembrat un gra ! Jo doncs creuria que un belga deu haver comprat el Cap Baix car de tota manera ho compren tot, n'hi ha que diuen que ens compraran les sobres i tot. Crec doncs que aquest belga deu haver baixat allà, deu haver arrencat una artiga com ho solien fer abans els pagesos, hi deu haver sembrat quatre grans de blat de moro i si aquest ha anat be (amb la secada d'aquest any ja seria estrany !) qualche ossàs ha pogut menjar la collita. De totes maneres enguany a St. Llorenç i a Costoges pel primer cop de llur vida la gent han vist un ós a l'estiu. Un ós de noms i de fets vull dir !

A Arles com que son més avall i més civilitzats, ja fa anys que en veuen d'ossos l'estiu... Ara que a Arles en veuen moltes de coses estranyes ! Aquests ossos d'Arles en lloc de menjar el blat de moro s'ataquen a les dones que cerquen bolets. No se sap si és les dones que volen o els bolets. Per concloure científicament direm que els ossos d'Arles i els ossos de St. Llorenç deuen ser de dues races un xic diferents, en direm ossos de blat de moro i ossos de dones i bolets.

Cal afegir per completar la historia que aquests « Pantigrades » sempre els agafen. A Arles tenen

un « trappeur de l'Alaska » que vé cada any expressament d'aquell país. Demaneu si us plau el preu d'un viatge Arles-Alaska anar i venir i veureu si en val de diners un ós d'Arles. De Prats no en sé res belleu per mala informació més no crec que els ossos d'estiu ja hi hagin aparegut. Ja vindrà ! Amb tot aixó hi ha dolentes llengües que diuen que els ossos més grossos encara corren !

Com deia aquella pagès de Banat

Jerusalem, Jerusalem

Com més va més ossos sem

i més llana al clatell portem.

De tota cosa en cal riure un xic abans de parlar-ne seriosament. Més anem més lluny i demanem-nos quina pot ésser la significació d'aqueixa transformació. Que vol dir que aqueixa manifestació que es situava pel carnaval i era un munt apreciada desaparegués més o menys i ara torni a apareixer però a l'estiu ?

Abans quan la festa de l'ós tenia el paper de divertir a la gent del poble era poc important que fos a l'estiu o a l'hivern i ja que la tradició volia que fos a l'hivern tothom s'hi avenia i ningú no s'en planyia. Fèiem l'ós nosaltres mateixos i el fèiem pel nostre plaer. Ara, darrera d'aquest canvi de data hi ha l'intenció per part dels organitzadors (intenció conscient o no) d'arreplegar sous, de fer venir els turistes, etc.

Es a dir que ara els qui fem l'ós el fem pels altres. També vol dir aixó que abans al país hi havia jovent tot l'any i que ara només hi ha vells i belleu algun jove a l'estiu. Aixó vol dir que hi ha una tendència a reemplaçar les festes espontànies, desinteressades i populars per unes manifestacions folklòriques per als forasters i sots pretext de propaganda turística.

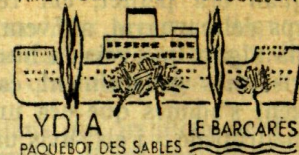
Aixó vol dir també que no hi ha jovent, que el treball ha fugit i que si continuem aquest camí l'única solució serà fer l'ós a l'estiu pels forasters que vinguin a veure'ns. Ho dic sense riure perquè conec pagesos que han estat pagats per posar-se una barretina i passejar una mula pels carrers d'un poble que no vull anomenar.

L'evolució d'aquesta festa de l'ós tan insignificant com sembli és un símptoma de la mort d'un país, de la prostitució d'una tradició i del folklore en general. Encara sem lluny de la transformació en una forma exclusivament comercial perquè els comitats organitzadors encara son els comitats de les festes que guarden un caràcter de representativitat al poble. El símptoma greu és que les festes tradicionals com ara la de l'ós vagin perdent llur popularitat i siguin cada cop més fetes pels turistes. Parlo de la festa de l'ós perquè el fet de fer l'ós a l'estiu ha estranyat molt a la gent d'aquí que no han ben comprés i segurament que els organitzadors no son tampoc gaire conscients d'aquest fenomen. No és gens impossible que d'ací a deu anys tinguem una festa de l'ós o una altra festa tradicional patrocinada per « Escalé » o « Mamouth ». El destí dels pocs que podrem romandre al país serà doncs de fer l'ós pels altres. I els qui hauran fugit cap al Nord, funcionaris, obrers, etc., podran venir un mes a l'any a veure com fan l'ós els parents que hauran deixat ací. Així passaran les coses, coses que coincideixen molt bé amb els projectes de planificació del capitalisme parisenç. Passarà doncs així, excepte si... més aquest si ja és una altra historia. Desitgem que podrem contar un dia aqueixa altra historia nostra.

AMÉNAGEMENT = "DÉMÉNAGEMENT"

AMÉNAGEMENT DU ROUSSILLON

POSTAL "DÉMÉNAGEMENT"

La Postal "Déménagement"

és en venda a "La Falç"

16, c/. Petit de la Real

Preu unitari : 0,70 frs

Preu de 10 postals : 6' - frs

Envier les comandas a "La Falç"

16, c/. Petit de la Real

CCP Montpellier 165.48

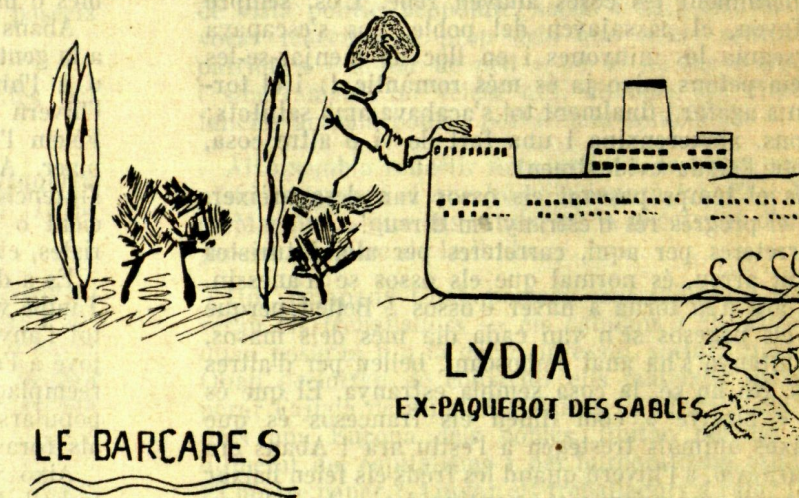
Banque Pop. des P.-O.

(précisant : pour le compte

du "journal La Falç"

n° 00.19.288.732)

DEMENAGEMENT DU ROUSSILLON

... Envier'ls-hi
una postal ?
Quina ideia !

Sugerim als nostres lectors d'enviar un
exemplar d'aquesta postal a aquestes dues
"personalitats"

Senyor RACINE

Cap de la Missio Ministerial pel "Aménagement
du littoral Languedoc-Roussillon" Service du
Premier Ministre - Hôtel Matignon - Paris

Senyor Gaston PAMS

PDG de la SEMETA (Soc. d'Econ. Mixte d'Etudes
et d'Aménagement du Dep. des P.-O.)

Cambrà de Comerç, quai de la Basse - PERPINYA